

02 februari

'VOLGER VAN JEZUS ZIJN'

Lukas 9, vers 51 t/m 62

Ik heb in mijn eerste gemeente eens een preek gehouden over 'Jezus volgen' en toen ik heel veel waardevolle dingen had gedeeld, kwam er later een meisje naar mij toe die aan mij vroeg: 'u heeft het steeds over Jezus volgen, maar... wat is dat eigenlijk'? Tja, dan ga je wel even twijfelen aan je didactische capaciteiten... Maar wat ik nog belangrijker vond: blijkbaar zijn bepaalde termen uit de Bijbel die voor velen heel vanzelfsprekend zijn, niet voor iedereen vanzelfsprekend. Of kent iedereen ze wel min of meer, maar wat nu echt de betekenis ervan is? Nu, daarom wil ik, voordat ik weer een hele preek over het volgen van Jezus ga houden, eerst eens met u goed bekijken wat 'Jezus volgen' nu eigenlijk is.

Wat Jezus bedoelde, toen Hij Zijn leerlingen opriep om Hem te volgen, is heel eenvoudig: 'jullie moeten met Mij meelopen, achter Mij aan gaan, nu Ik op weg ben naar Jeruzalem'. Nu, dat was de eenvoudige betekenis van Jezus-volgen, maar de weg achter Jezus aan was niet bepaald eenvoudig... Het was niet zomaar een wandeling. 'Jezus keerde Zijn aangezicht naar Jeruzalem om

daarheen te reizen', zo vertelt Lukas (vers 51). Jezus' weg had een doel, een eindbestemming, namelijk Jeruzalem. Maar dat was niet als eindbestemming bedoeld, zoals Jezus' leerlingen het kenden, namelijk als feestlocatie, als ontmoetingsplek waar veel pelgrims in die tijd de joodse feesten

vierden. Jeruzalem betekende Jezus' einde. Zijn gevangenneming. Zijn ter dood veroordeling. Uiteindelijk Zijn sterven aan het kruis. Jezus volgen betekende voor de leerlingen de weg richting Jezus' sterven gaan. Daar stap voor stap getuige van zijn. Stap voor stap deze weg met Hem meebeleven, met Hem (letterlijk en figuurlijk) doorlopen.

Maar dat is natuurlijk niet de betekenis voor ons, als wij nu ook worden opgeroepen om Jezus te volgen, want Jezus is nu niet meer als mens bij ons. Wij kunnen niet meer letterlijk achter Hem aan lopen. Jezus volgen betekent voor ons iets anders. Misschien kan ik het het beste uitleggen door het met hedendaagse volgers uit te leggen. Ik denk aan volgers op Instagram (of Facebook). Welke personen hebben heel veel volgers? Degenen die wel iets te bieden hebben op social media. Die de aandacht trekken. Die invloedrijk zijn. Waar mensen graag bij willen horen. En dat heeft te maken met de muziek die je graag luistert, maar ook soms een manier van denken, een kledinglijn, bepaalde opvattingen, of uitstraling. Nou, dat hele plaatje.

Jezus volgen, dat is ook het hele plaatje. En dat vind ik belangrijk. Het gaat bij Jezus volgen om leven, zoals Hij ons heeft voorgeleefd. En dan kan je denken aan:

naasteliefde, zonder onderscheid te maken in wie je wel mag en diegene die gewoon wat minder leuk of interessant is, of er wat minder leuk eruit ziet. Betrokkenheid op anderen, zonder onderscheid te maken. Leven, zoals Jezus heeft geleefd, dat is ook: niet oordelen over mensen. En: niet jezelf in het centrum zetten en eerst aan jezelf denken.

Maar Jezus volgen, dat is meer. Niet alleen 'wat zal Jezus doen, als Hij mij nu zou zijn?' Dat ook, maar het is meer. Jezus volgen dat is ook: *belangrijk vinden, wat Hij belangrijk vindt.* Jezus – zo vertelde ik – ging op weg naar Jeruzalem om daar veroordeeld te worden en de kruisdood te sterven, maar dat deed Hij *om de wereld een nieuw begin te geven.* Om Gods Koninkrijk te brengen. Om de hemelse Vader en Schepper van ons... en ons weer met elkaar te verbinden, die verbinding tussen God en Zijn wereld heel te maken... en deze wereld weer helemaal tot Gods wereld te maken. Nu, dat hoeven wij niet te doen – dat kunnen wij niet en dat heeft Jezus voor ons gedaan – maar Jezus volgen, dat is: net zoals Jezus helemaal gericht zijn op dat Koninkrijk van God. Op dat nieuwe leven met God en met elkaar. Op die nieuwe toekomst. En daar al iets van laten zien in deze wereld, gewoon door hoe je met anderen omgaat enzovoort. Maar ook: God de eer geven met je leven. Net zoals Jezus steeds een stukje tijd met God doorbrengen, door te bidden, door even aan Hem te denken. En: Gods wil voor je leven zoeken, ook al is dat soms best ingewikkeld wat dat dan precies is. 'Zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid', zo zei Jezus

tegen Zijn volgers. God en Zijn toekomst, dat het allerbelangrijkste voor je leven laten zijn. En het allermooiste.

En Jezus volgen dat is nog iets... Het heeft dus te maken met dat Jezus je voorbeeld is. En ook dat je in je leven belangrijk vindt, wat de Heere Jezus belangrijk

vindt: namelijk het leven met God en met elkaar, liefde voor God, de naaste en de schepping... en uitkijken naar die nieuwe schepping. Maar het heeft ook te maken met dat Jezus Zelf gewoon heel belangrijk voor je is. Dat je op Jezus vertrouwt, als je je zorgen maakt. Dat je jezelf durft te zijn, omdat Jezus je wil aanvaarden met alles wat je aan jezelf mist of waar je van baalt. Dat je eerlijk bent over je fouten, je zonden..., maar dat je gelooft in Jezus' liefde en vergeving. Dat Jezus zo in alles heel echt belangrijk voor je is.

Ik hoop dat het duidelijk is: Jezus volgen, dat is dus het hele plaatje. Niet een beetje Jezus als voorbeeld nemen. Dat ook, maar ook: echt dicht bij Jezus blijven. Op Hem vertrouwen. Straks voor altijd met Hem samen mogen zijn, maar ook nu al je leven met Hem delen. Er zijn voor Hem..., omdat Hij er is voor jou en alles voor ons heeft gegeven.

En om dat laatste nooit te vergeten, vierten wij in de kerk steeds het Avondmaal. Steeds hetzelfde. Voor de kinderen en jongeren in de bank kan dat best saai zijn. Maar steeds weer – en daar moet je volgende week maar opletten – vierten wij met elkaar: 'kijk, dit heeft Jezus voor ons gedaan. Zijn lichaam, dat is dat stukje brood. Zijn bloed, dat is dat beetje wijn. Hij heeft alles van Zichzelf

gegeven voor ons. Volg Hem daarom in je leven. Blijf dicht bij Hem. Nu... en straks voor altijd.

Jezus volgen, dat is dus het hele plaatje. Het is niet een programma van 10 punten, waar je er zo'n zes of zeven van moet zien te bereiken. Nee, het is: hoe je leeft, maar ook Wie voor jou het belangrijkste is, Wie in het centrum van je leven staat. Jezus, dat is Degene, Die je steeds meer probeert te leren kennen. Degene voor Wie je echt iets over hebt, Die alles van je leven mag bepalen, die ook jouw gewoonten bepaalt, maar misschien zelfs je dagindeling of je weekendbesteding. Jezus volgen, dat is dit hele plaatje. en daarom betekent het voor de een soms net iets anders dan voor de ander. De een laat het op een andere manier zien in zijn leven, dan een ander. Je moet je niet met de ander vergelijken – en dan concluderen dat jij er nog helemaal niet bent..., of dat de ander het juist een stuk minder serieus neemt dan jij – maar je kunt wel van de ander leren. En daarom zijn wij met elkaar gemeente, met ouderen en jongeren, mensen met allemaal verschillende karakters en manieren van geloof uiten.

Maar weet u wat ik nu zo lastig vind? Ik kan wel heel gemakkelijk zeggen 'iedereen doet dat Jezus-volgen op zijn of haar eigen manier' (en dat klopt), maar als ik naar die discipelen kijk..., vraag ik mij soms toch wel echt af of ik mij er niet gemakkelijk van afmaak... Volg ik wel echt Jezus in mijn leven? Die discipelen, die leerlingen van Jezus, moesten letterlijk alles achterlaten en met Jezus op pad gaan, maar ik zat over deze woorden na te denken toen ik in mijn auto op weg naar mijn warme huis reed, waar men bed staat en we ons eten in ruime mate hebben. Doe ik dan iets niet goed? Ben ik te weinig radicaal misschien? Zou ik ook mijn huis maar moeten verkopen? Leef ik te weinig echt als christen? Lijk ik in het Jezus volgen misschien wat op zo'n Instagramvolger: even klikken om je als volger aan te melden en soms dan even kijken en liken (als je tijd hebt)... en voor de rest gewoon verder met je eigen dingen?

Nou, ik ben inderdaad er best wel over bezorgd dat het Jezus volgen bij ons als kerk in onze maatschappij niet zo heel erg uit de verf komt. Geloven, dat lijkt vaak 'een beetje goed zijn voor elkaar' (waarvoor je natuurlijk niet christen hoeft te zijn), netjes leven en een beetje naar-de-kerk-gaan. Maar dat is wel heel anders dan die discipelen moesten doen inderdaad... Maar hoe moet het dan anders....? Nu, ik ga dat niet voor u bepalen. Laten wij eens verder kijken naar wat wij vanmorgen hebben gelezen over wat Jezus' volgers onderweg moesten leren over het volgen van Jezus. Ik heb vier dingen gezien, die ik nu wil noemen. En ik zou zegge: leg het maar gewoon naast je eigen leven en kijk wat je ervan kunt leren.

Ten eerste lazen wij dat Jezus met de leerlingen door het gebied van de Samaritanen moesten gaan, richting Jeruzalem. Dat was de meest logische weg om in Jeruzalem aan te komen. Maar Juda (met als belangrijkste stad Jeruzalem) en Samaria waren als water en vuur. Samaritanen waren namelijk half-joden – joodse mensen die zich hadden vermengd met heidenen die eeuwen geleden in dat gebied waren komen wonen – en half-joden zijn nog erger dan complete heidenen, zo was toen de overtuiging. Een collega vergeleek het met Rotterdam en Amsterdam, 010 en 020. Nu, je moet niet met je Feijenoordshirtje naar de Amsterdam-Arena gaan. Maar hier is het meer: het gaat om het geloof en verschil-

lend geloof en een verschillende cultuur en afkomst..., dat alles zorgde ervoor dat men leefde als water en vuur. De Samaritanen wilden Jezus en zijn volgers, die op weg waren naar Jeruzalem, dus echt niet ontvangen. Nu, in die tijd waarin gastvrijheid zo enorm belangrijk was om veilig te kunnen reizen, was dat een enorme belediging. 'Moeten wij vuur van de hemel laten neerdalen?', zo vroegen Jakobus en Johannes? Tja, zij kenden de geschiedenissen uit het Oude Testament wel: op bevel van de profeet Elia was eeuwen geleden vuur uit de hemel, bliksem, gekomen en dat had toen een heel aantal Samaritaanse soldaten gedood... Nu, zouden Jezus' volgers nu ook niet God om bliksem kunnen vragen dat de Samaritanen zal laten merken hoe grof en laag dit van hen was? Nee. Jezus bestraft Zijn twee volgers en loopt door. Oh...?

De boodschap lijkt te zijn: volgers van Jezus moeten niet gelijk zo agressief reageren. Nu, een goede boodschap ook voor onze maatschappij, want je hoort er best wel veel over: korte lontjes en agressie in het verkeer, woede-uitbarstingen in de spreekkamer van de huisarts, scheldpartijen aan de balie van de apotheek (zo vertelde deze week een gemeentelid mij nog)... daar moeten wij als volgers van Jezus dus niet aan meedoen. Niet gelijk donder en bliksem.

Maar volgens mij is het nog meer wat Jezus ons wil leren: als u, jij en ik Jezus volgen, dan kunnen wij een hoop voor onze kiezene krijgen. Dan kan je soms inwendig boos worden op mensen die je een beetje belachelijk maken..., of je kunt gefrustreerd raken over hoe men over de kerk praat... Je komt met Jezus onderweg veel tegen ..., maar soms is het gewoon uithouden. Het uithouden terwijl je dicht bij Jezus bent en Jezus eraan niets doet ... 'Hij laat niets van Zijn macht en heerlijkheid zien...!' 'Je zou graag willen dat'... maar nee. Jezus gaat gewoon met Zijn leerlingen naar een andere plaats om het daar nog eens te proberen om onderdak te krijgen. Wat slap... Wat gewoontjes... Maar zo 'gewoontjes' gaat het er vaak op de weg van Gods Koninkrijk aan toe. Dat is een belangrijke les voor volgers van Jezus. Je moet soms heel wat verdragen. Je komt soms best met jezelf in gevecht en je emoties, of met je verwachtingen. Kan Jezus nu niet even? Waar is Zijn macht en majesteit? Nee, gewoon maar verder gaan en het bij een ander dorp nog eens proberen. ... En de rest aan God overlaten. Want weet je? Jaren later na Pinksteren ging Filippus, een ander volger van Jezus, ook naar een stad in Samaria. En daar kwamen toen allemaal mensen tot geloof! Laat het dus maar aan God over en Zijn pinkstervuur over. Dat is beter dan om uit frustratie om vuur en bliksem uit de hemel te bidden. Volg Jezus maar, ook al lijkt het wat slap, onbevredigend om zo volger van Jezus te zijn. En vertrouw op Hem, ook als de dingen heel gewoon in het leven doorgaan en het soms niet anders is dan het is.

Maar dan nog drie dingen, die Jezus' volgers onderweg krijgen te leren. Allereerst komt er iemand op Jezus af, die zegt: 'Heere, ik zal U volgen, waar U ook heen gaat!' Nou, dat is mooi! Maar wat zegt Jezus dan? Vers 58: *De vossen hebben holen, en de vogels in de lucht nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets waarop Hij het hoofd kan neerleggen.* Jezus waarschuwt hem: 'weet wel wat je zegt.' Wat Jezus bedoelde, is nog even wel wat lastig..., want of Jezus echt niets heeft om Zijn hoofd op neer te leggen, zoals Hij zegt? Hij had waarschijnlijk een huis in Kapernaüm (en dus ook wel een bed en een

kussen om Zijn hoofd op te leggen). En Hij werd ook van middelen voorzien door een aantal rijkere vrouwen, zo kunnen wij in Lukas 8 lezen. Ik denk dat het daarom niet gaat om het wel of niet een slaapplek hebben als volger van Jezus, maar om iets anders. Een huis, onderdak, een bed, dat staat symbool voor: thuis zijn. Voor veiligheid. Zekerheid. Een stukje rust. Na een dag hard werken weer heerlijk thuiskomen. Na een stortbui op de fiets thuis droge kleren aan en je opwarmen. En: helemaal jezelf kunnen zijn in je eigen huis. Nu, in het volgen van Jezus zal je bereid moeten zijn om het soms zonder deze zekerheden te doen. Jezus roept op – dat is het volgens mij - om al je zekerheden op te geven voor Hem, omdat Hij je enige zekerheid is. Hij is Degene die je geborgenheid, bescherming, een thuis geeft.

Maar... moet ik dan toch nog afstand doen van mijn huis, of van mijn werk, van mijn vrienden, of nog iets anders, omdat Hij...? Ik denk het in de meeste gevallen niet. Maar: als je ziek wordt en de zekerheid van gezondheid daarmee helemaal wegvalt, zoek je dan je zekerheid in Jezus... of weet je niet waar je het zoeken moet? ... Blijft je geloof in Jezus overeind, blijft Hij het belangrijkste voor je..., als je je baan kwijtraakt..., of als je studie vast loopt..., of als je iets heel erg mist? Ik bedoel niet dat je dan niet verdrietig, gespannen of boos mag zijn hoor... en ook niet dat je dan geen worsteling met je geloof mag hebben..., maar wat geeft mij nu echt zekerheid in het leven? Waar vind ik mijn echte rust? Mijn doel, ondanks alles? Is Jezus echt het allerbelangrijkste voor mij? En Zijn Koninkrijk, Gods toekomst..., Gods eer, naasten-liefde en zorg voor de schepping? En ben ik bereid om daar echt mij voor in te zetten, ook al wordt mijn leven daar minder comfortabel door, ook al moet ik dan over bepaalde dingen misschien heenstappen? Wat wil ik loslaten om God en Zijn Koninkrijk vast te houden?

Ik vind het soms zo mooi om getuigenissen te horen van mensen die helaas ziek zijn geworden of met grote handicaps door het leven moeten gaan, maar die zich juist inzetten voor Gods Koninkrijk en de ander. Zij moesten noodgedwongen bepaalde zekerheden opgeven. Maar ze konden dat blijkbaar. Vanwege Jezus. Nogmaals: ga je niet met anderen vergelijken, maar soms kan je van je geloofsgenoten leren wat nu echte zekerheid is en wat nog mooier is dan een veilig hol voor een vos en een warm nest voor een vogel.

Dan komt Jezus nog iemand tegen. Jezus roept deze persoon om Hem te volgen. Maar deze persoon vraagt aan Jezus: 'Heere, sta mij toe dat ik wegga om eerst mijn vader te begraven'. Nou, een goede vraag lijkt mij. Goed punt. Dat getuigt van respect voor zijn vader. Zeker vroeger had je als kind de plicht om je ouders een waardig afscheid te geven. Dit niet te doen, dat was not done in die tijd. Maar waarom zegt Jezus dan 'nee' en roept Hij op om toch gelijk achter Hem aan te gaan? Nu, mogelijk dat die vader nog helemaal niet gestorven was. Want als vader echt gestorven was, dan kwamen de kinderen in die tijd een week lang niet op straat. En hoe kan Jezus dan deze persoon tegengekomen zijn op straat? Deze persoon wil mogelijk tegen Jezus zeggen: 'Heere, ik wacht eerst even af tot het ouderlijk huis er niet meer is... en dan, als er een nieuwe fase in mijn leven is aangebroken, dan heb ik wel de tijd om...' Maar Jezus volgen, dat gebeurt niet op 'onze tijd'. Jezus voetstappen lopen dwars door mijn agenda en ik moet daar dus ook dwars doorheen, als ik Jezus wil volgen.

Of zou zijn vader misschien wel gestorven zijn en wil hij eerst 'wat gebruikelijk is', 'wat van je wordt verwacht op zo'n moment', wil hij dat voor laten gaan op het volgen van Jezus? Maar als Jezus je roept om Hem te volgen, dan heb je te maken met de hoogste Autoriteit die er is... Dan gaat dat dwars in tegen alles wat 'wij vinden dat nodig is', alles wat 'wij gepast vinden', alle normen en waarden die wij hoog achten, alle patronen waar iedereen in zit... Hem te volgen vraagt lef. Dat vraagt om de stap te zetten, ook al is dat tegen al het vertrouwde en gewone in.

En dan ontmoeten wij onderweg nog iemand, door wie wij zien wat het betekent om Jezus te volgen. Deze persoon wil Jezus ook echt wel volgen, maar hij vraagt: 'maar sta mij eerst toe dat ik afscheid neem van hen die in mijn huis zijn'. 'Heere Jezus, mag ik eerst even afscheid nemen van mijn familie, voordat ik met U op weg ga?' Nou, een sympathieke vraag lijkt mij... En toch weer zo'n scherp antwoord van Jezus. Want ook hier speelt er meer dan wat wij aan de oppervlakte zien. Het gaat hier, net zoals bij de vorige persoon, niet om netjes-omgaan-met-je-familieleden..., *het gaat erom dat deze persoon voorwaarden stelt*: 'ik wil U volgen, echt wel, graag zelfs, *maar eerst...*' Maar er is geen eerst. Als Jezus je roept, dan is Hij de Eerste. 'Leer mij volgen zonder vragen'. Volgens zonder voorwaarden. Dus niet: 'ik zal het doen, als ik tijd heb'. Ook niet: 'Prima,, maar dan moet U Heere God er wel voor zorgen dat...' Je kunt God niet aan voorwaarden binden. En je kunt geen stukje van je leven voor jezelf houden, waar God het niet voor het zeggen heeft. Het is: alles of niets.

Om even terug te komen op mijn vraag: doen wij het dan wel goed als christenen in onze samenleving? Zijn wij hier in ons land niet veel te weinig radicaal wat het volgen van Jezus betreft? Ik ga daar geen antwoord opgeven, want daar wordt een preek heel drammerig en voorspelbaar door en zo wil ik niet afsluiten. Nee. Wat u en jij moeten onthouden, dat is: Jezus volgen, dat is een totaalplaatje. Dat is: ernaar leven, Jezus je voorbeeld laten zijn. Maar het is ook: van Hem houden, Hem liefhebben en je geliefd weten. Jezus volgen, dat is verdragen en dienen, dat ook. Maar ook: ontzettend gelukkig door Hem worden en je veilig voelen door Hem. Jezus volgen, dat is: je geroepen weten en gaan. Zonder voorwaarden te stellen. Zonder uit te stellen. Met het lef om bepaalde zekerheden op te geven. Het is alles of niets.

En als je je afvraagt of het dat wel allemaal waard is, zorg er voor dat je er volgende week ook bent, want dan gaan wij Avondmaal vieren. Wij gedenken dan welke weg *Hij* voor ons is gegaan. Hoe diep Zijn liefde is gegaan. Maar ook: hoe groot Zijn redding is. En hoe dit uw en jouw leven... en heel deze wereld in een totaal ander licht stelt. Wij gaan dat vieren. Het brood en wijn zijn voedsel en drank die wij krijgen voor onderweg. Ter versterking. Om het vol te houden, totdat Jezus terugkomt. En om er steeds weer aan herinnerd te worden: Degene van Wie jij een volger bent, Die heeft alles, alles voor je over gehad en volbracht.